251

1

ЦЕНТР. ДЪРЖ. ИСТОР. АРХИВ

Готова за печат

П А М Ѣ Т Ь.

МЕТОДИ ЗА УСИЛВАНЕ НА ПАМЕТЬТА.

11.година.

4.школна лекция на 1.мл.ок.класъ.

23.октомври 1931.г. петъкъ 3.ч.с. / леко приятно врѣме, малко облачно/.

ИЗГРѢВЪ.

6.8 ч.с. Леко облачно,меко,приятно врѣме.

ПАМѢТЬ. МЕТОДИ ЗА УСИЛВАНЕ НА ПАМѢТЬТА.

Тайна молитва.

Тема 2: РОЛЯТА НА ЧЕТНИТѢ И НЕЧЕТНИТѢ ЧИСЛА.

Малко трѣбва да мислите,не да мислите,че е единъ лѣсенъ въпросъ. Четни и нечетни числа,това може да го разрѣшите въ една минута отгорѣ. Ако вземемъ единъ въпросъ,какъ се палятъ кибритенитѣ клѣчки,и малкитѣ дѣца могатъ да го разрѣшатъ въ единъ моментъ отгорѣ,но първоначално,когато човѣкъ е нѣмалъ кибритенитѣ клѣчки,какъ е разрѣшавалъ въпроса? Та вие всички имате такива крѣчки.Нѣкои клѣчки много лѣсно може да ги палите,а нѣкои не може да ги палите. Да кажемъ имате една такава клѣчка -слаба памѣть;казвате,лѣсна работа, драсни и запали клѣчката. Хубаво.Да ви прочета единъ псаломъ. Това е лѣсно, но като ви кажа,прочетете ми го пакъ този псаломъ наизустъ. Клѣчката не се запалва. Ако да прочетешъ,-веднага клѣчката се пали. Питамъ,на какво се дължи това различие? Могатъ да се дадатъ много обяснения.Но обяснението всѣкога не е едно доказателство. То е единъ методъ да можешъ да поправишъ памѣтьта си. Запр.какъвъ начинъ имате вие за поправянето на вашата памѣть? Споредъ васъ на какво се дължи отслабването на памѣтьта? /неправилното разпрѣдѣление на енергиитѣ/. Е кой разпрѣдѣля енергиитѣ? Щомъ кажемъ,че на нѣкой човѣкъ му е отслабнала памѣтьта,дѣ седи причината? Той казва,не зная причината,но моята памѣть отслабна. Азъ му казвамъ,отъ неправилното разпрѣдѣление на енергията. Той казва,че дѣ е това неразпрѣдѣление,имъ както всички хора;спа спокойно;обличамъ се,чета,занимавамъ се,а при това отслабнала ми е памѣтьта ми. /както воденицата отслабва/. Вие не можете да сравнявате една воденица съ една памѣть;защото памѣтьта е складирване на енергията,а воденицата въ даденъ случай е произвеждане на енергия,на известна работа. И право е,че като се намали ~~енергията~~ енергията,тя по-малко произвежда,а въ памѣтьта процесътъ е другъ. Човѣкъ яде много,а помни малко;много добрѣ мѣли воденицата,много брашно изкарва.Съпоставяне е това.Мисъльта трѣбва да е права. Стомахътъ му мѣли хубаво,имъ хубаво,казва,но помни малко. Въпросътъ седи тамъ,едно стълкновение има между ума и чувствата.Щомъ дойде едно такова стълкновение,и памѣтьта почва да отслабва. Вземете единъ човѣкъ богатъ, може да правите наблюдение,но му се случи едно голѣмо нещастие,пропадне, стане едно стълкновение между неговия умъ и чувствата,че е изгубилъ паритѣ си.Почва въ него една борба,умътъ му се отвлича,въ ума му влиза една фиксъ идея,

казва, загубимъ единъ милионъ, единъ капиталъ отъ единъ милионъ, който струва за 30,40 години трудъ, и сега на стари години какво ще правя? И умътъ му и сърдцето му така сж вдадени, така отвлечени въ тѣзи въображаеми работи, -паритѣ, че всички други работи, той ги забравя. Вземете нѣкоя майка, която е загубила дѣтето си, това тъй влиза въ ума й, че всичко забравя. Дѣтето вече е отвлекло ума й. Та причината косвено играе и тукъ роль. - Разпрѣдѣлението на енергията. Има значи, извѣстни прозорци, прѣзъ които минава свѣтлината; по малко свѣтлина има. И тъй, другиятъ фактъ, който трѣбва да имате прѣдъ видъ: Това, което обичате, него запомвате, а което не обичате, него не запомвате, забравяте го. Обичате нѣкой човѣкъ или прѣдметъ, запомвате го много добрѣ. А нѣщо, отъ което никакъ не се интересувате, него не помните. Обичате нѣкоя храна, помните я, не обичате нѣкоя храна, нея не помните. Та въ това отношение, когато нѣкой човѣкъ нѣкой пжть стане амбициозенъ, той помни много добрѣ. А когата не е амбициозенъ, той не помни добрѣ. Могатъ да кажатъ нѣкой, той е много амбициозенъ. Но е и много памѣтливъ; а другъ не е омбициозенъ, но и по-слаба памѣть има. Понеже въ него има амбиция, той казва, трѣбва да помна, трѣбва да уча. Неговиятъ умъ е концентриранъ въ извѣстна посока. Сега за насъ е важно, да се изтъкне единъ фактъ правиленъ. И мнозина отъ васъ трѣбва да поправите памѣтьта си! Азъ забѣлѣзвамъ мнозина и млади и стари, нѣкой пжть когато трѣбва да се цитира нѣкой стихъ, тѣ цитиратъ това, което не е. Не го цитиратъ точно. Когато ще цитирашъ единъ стихъ, кажи ще цитирамъ свободно, не буквално, и не цитирай тогава точъ въ точъ. Защото може да се цитира едно изречение въ буквaленъ смисълъ, тъй както е, а може да се прѣведе и неговия смисълъ, на изречението. Сега въ тази философия за памѣтьта, понеже тя е единъ складъ на човѣшкия умъ или духъ. Има хора, които по естество сж родени памѣтливи, а има хора, които сж родени по естество, и не сж памѣтливи, тази способность у тѣхъ на памѣтьта е по-слабо развита. Сега, има редъ категории на памѣтьта. Отъ категории е памѣтьта. Нѣкои хора иматъ историческа памѣть развита, нѣкои иматъ музикална памѣть, нѣкои иматъ памѣть за анегдоти. Най-доброто състояние на памѣтьта зависи отъ отношенията, които сжществуватъ между подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието на човѣка. Щомъ въ съзнанието се вмъкне нѣкоя мисъль, която безпокои, тя постояно става като единъ проводникъ за отслабването на човѣшката памѣть. Запримѣръ вие всички сте били студенти, ученици, знаете чувството на страхъ като влѣзне въ учителя, ученицитѣ забравятъ всичко. Добрѣ училъ урока си, знае го хубаво, но като излѣзне на дъската, стресне се, уплаши се, и забрави всичко, като си иде на мѣстото, пакъ му хрумне всичко, което е училъ.

4

дъската,
Но въ дадения случай на страхътъ е това. Имате двѣ противоположни състояния. Страхътъ се намира отзадъ, а паметьта отпрѣдъ френологически. Значи, при страха, съзнанието на човѣка, неговата свѣщь е била отвлечена отзадъ, задната часть е останала съ
била много свѣтлина, а отпрѣдъ всичко е потъмнѣло. Значи, този човѣкъ вижда опастноститѣ, а не вижда срѣдствата, чрѣзъ които може да се избави, тѣхъ забравя. Запримѣръ единъ човѣкъ вижда, че ще го убиятъ, но не му иде на ума, какъ да се избави. Той се уплаши, вижда, че ще го убиятъ, но не му иде на ума какъ може да се избави. Когато единъ заекъ е толкова страхливъ, но заякътъ мисли. Нѣкоя хрътка отподирѣ му хукнала, той вижда, че хрътката ще го настигне, той се свие, прострѣ се на земята, той мисли, кръкне на земята, хрътката го настигне, и мине отгорѣ надъ него, понеже тя се е замислила, прѣскочи го. Заякътъ разбира законътъ, тя не може да се спре изведнажъ, ще го прѣскочи, тогава заекътъ стане и тръгне на другата страна, и хукне нагорѣ. Този заекъ му иде на умъ какъ да се избави. Докато се върне хрътката, той вене на стотина метра е офейкалъ напрѣдъ. Вие казвате за нѣкого, той е страхливъ като заякъ. Но трѣбва и да мислишъ като заяка. Ти си ученъ човѣкъ, виждашъ нѣкоя голѣма канара пада отгорѣ ти, голѣма опастность виждашъ! Казвашъ: голѣма опастность! Канара пада! Прѣмѣсти се малко като заяка. Кене ми разправяше единъ господинъ, той вечее доста голѣмъ туристъ, качва се на планината, и вижда единъ голѣмъ камъкъ се търкаля иде отгорѣ му, и казва, нѣма на кадѣ. Но вижда единъ голѣмъ трапъ, и
трапа,
една височина, и казва, ако не бѣхъ се спрѣлъ въ /////канара тя щѣше да ме / помѣте, но азъ като заяка се свихъ и тя мина отгорѣ ми. Вече има съобразителность. Логически изводъ, бързо рѣшаваш, нѣма да се питашъ, дали да влѣзнешъ или не. Той веднага рѣшава, трѣбва да влѣзна. Защото отъ двѣ злини по-малката ще се прѣдпочете. Защото, ако много мислишъ непрѣвенно ще те отвлече канарата!

Сега ние се отвлѣкохме. Та страхътъ ви отвлича съвършено, но заякътъ мисли вече. Защо този човѣкъ се е слисалъ? Не му иде на умъ какъ да се избави. Та казваме, това избавление, ние казваме, че има една промисъль вътрѣшна. При всѣка една опастность трѣбва да има нѣкой, да те ръководи. /вслѣдствие на какво се явява страха? Вслѣдствие нарушение на нѣкой законъ въ природата. Щомъ пристъпишъ единъ законъ въ природата, страхътъ се явява като послѣдица. Имаме единъ примѣръ, виждаме първия човѣкъ, той бѣше невиненъ, ходѣше изъ рая, не знаеше, какво нѣщо е страхътъ, но щомъ той прѣстъпи само една заповѣдъ, веднага чува гласъ, Господъ ходѣше изъ градината, и извика: Адаме. Но той казва, чухъ Те, но убояхъ се, запръвъ пать му дошло едно чувство на страхъ, и какъ му дошло на умъ да се скрие? Менъ ме очудватъ двѣ нѣща, първо, че се явилъ страхъ.

Най-първо иде страхът, значи, едно противоречие има въ ума му; и второто противоречие, отъ кадѣ му дошло на умъ да се скриевъ една шубръка? /защо страхът изчезва при дълбоко дишане?/ Защотострахът е винаги придруженъ съ едносвиване на капилярнитѣ съдове, свива се човѣкъ, хващатъ му се краката. И дѣто ставатъ такива гърчения и прояви, то е все отъ страхъ. Ти се свиваш отъ страхъ, кози да не бутнешъ, онзи да не бутнешъ, все се свиваш, свиваш, а при безстрашието, ти се разширявашъ; отпускашъ се. Щомъ човѣкъ се уплаши, даже най-голѣмиятъ герой да е, все малко приклѣкне на земята, а щомъ нѣма никаква опастность, тогава има разширение. Всѣкога въ страха има едно свиване на капилярнитѣ съдове, кръвообръщението не е правилно. Та философията на живота, е единъ правиленъ животъ. При единъ правиленъ животъ има правилно кръвообръщение и правилно разширение и свиване. Въ единъненправиленъ животъ има свиване, а свиването е свойство на студа. Всички тѣла отъ студъ се свиатъ.

Сега вие ще прѣвсете примѣра, че водата като замръзне... но и тя се свива, до извѣстно врѣме тя се свива, а послѣ на какво се обрашува? Разширява ли се? Тогава, заякъть когато бѣга, какви сж неговитѣ крачки? Когато заякъть е безъ страхъ, неговитѣ крачки сж по-малки, а когато се уплаши, неговитѣ крачки сж много голѣми, - разширява се. Значи, въ свиването,.. Сега вие може да вземете смѣшната страна, че заекъть бѣга, да се направи уменъ, че много прѣскача. Ако студътъ произведе едно свиване, тази енергия,.. Допуснете сега, че въ една гумена топка, въ която има вода, и а която има една малка дупка, аз стискамъ гумената топка, водата изкаква. Колкото повечея стискамъ, има по-голѣмо налѣгане, свиване става. Свиване въ едно направление, а разширение на водата, която излиза, излиза въ друго направление. Друго се забѣлѣзва, че онѣзи тѣла, които изтиватъ, не само се свиватъ, но всѣкога изтиватъ. Тѣ изпускатъ повече енергия отъ себе си навънъ, изтича енергията. Слѣдователно, тѣлото, което изтива, изгубва нѣщо отъ себе си; а онова тѣло, което се стоплюва, се разширява, придобива нѣщо. И тъй въ стоплюването, тѣлата придоливатъ нѣщо, а при изтиването, тѣ губатъ. Слѣдователно, щомъ грѣшишъ, ти изтиващъ, значи, процесътъ на злото е изтиване, ти губишъ, а щомъ живѣешъ добрѣ, ти се стоплювашъ придобимашъ. Щомъ мислишъ добрѣ! ти придобиващъ, щомъ мислишъ злѣ, ти изтиващъ, губишъ. Тѣ сж процеси, съотвѣтствующи процеси. Та не трѣбва да смѣсвате процеситѣ. Имашъ единъ процесъ, трѣбва да се види, придобиващъ ли или губишъ въ него? Какво се ползувашъ, ако губишъ въ единъ процесъ? Н ищо не се ползувашъ.

Та казвамъ, паметьта е единъ процесъ, който събира. Да кажемъ, ти си училъ 4,5 години въ университета, насъбирашъ знания по всичкитѣ клонове, но

6

прѣдстави се, че въ единъ моментъ, дойде едно състояние, и веднага това знание изчезне, отлѣтѣ. И прѣдставете си, вие сте били единъ знаменитъ математикъ, но слѣдъ това изчезне знанието отъ ума ви, ти не знаешъ да смѣташъ, всичко забравишъ. Питамъ тогава, можешъ да го забравишъ въ единъ день отгорѣ всичкото си знание. Това е вече едно анормално състояние. Може чрѣзъ единъ ударъ или чрѣзъ нѣкое голѣмо вътрѣшно душевно прѣживѣване, и т.н.т.

Та на първо мѣсто ви трѣбва една наука, да схващате всичко правилно. Трѣбва да се научите найпърво да спазвате придобитото, което имате. Придобитото, което имате по наслѣдство. Онова, което майка ти, бащо ти сж дали и редъ поколения още. Ако ти него изгубишъ, много мжчно може да го получишъ, да се възобнови. А вече на това придобитото има правила, по които може да развиете вашитѣ способности и сили. Сега има единъ законъ, който дѣйствува: винаги, ако искате да имате една добра памѣть, събирайте се съ хора, които сж пнѣтливи. Дали го знаете или не. Може да го знаете, въ мнемониката има много правила, тѣ се основаватъ на други закони, но най-простото правило е това, което ви давамъ. Всѣки човѣкъ, който е памѣтливъ, отъ него излиза една енергия, и тази енергия се докосва до тебе, до памѣтьта и дава подхранване на памѣтьта, и човѣкъ е памѣтливъ, и ти дружишъ съ него, веднага въ тебе ще се събуди памѣтьта. Та мисъльта се прѣдава. Менъ ми разправяше единъ виденъ музикантъ, казва: чудно, когато въ България дойде единъ виденъ артистъ, виртуозъ, много хубаво свиря. 3,4 дена, той като е въ България, азъ свиря много хубаво, щомъ сси замине той, --- Значи, той като музикантъ възприема тия трѣптения на този виртуозъ, и неговото музикално чувство се усилва. Щомъ си замине музикантътъ, у него стане едно отслабване, изгубване. И друго забѣлѣзвамъ, когато почна да свиря, казвамъ, дошѣлъ е онзи. Той е единъ субектъ, който възприема трѣптенията на онзи музикантъ.

Та казвамъ, този законъ е вѣренъ. Това става навсѣкждѣ, и въ математиката, нѣкой човѣкъ е способенъ, той ще ти прѣдаде по памѣть. Послѣ да морала, пакъ сѣщото, има и морална категория. У нѣкои това чувство е развито, не у всички хора това морално чувство е еднакво развито, у нѣкои хора то е много слабо развито. Послѣ не всички хора сж еднакво съвѣстни, не всички еднакво разсждаватъ, разсждателнитѣ чувства не сж еднакво развити, има хора, у които разсждъкътъ е слабо развитъ, тѣ могатъ да го развиятъ, но се изисква врѣме. Нѣкои хора сж родени така, съ едно малко пробуждане само. Та казвамъ, онова, което може да използувате, именно, дружете съ хора, на които памѣтьта е развита. Ако се свържете съ онѣзо, които обичатъ спорове, да се биятъ, и ти ако влѣзнешъ въ една тълпа, дѣто така сж възбудени, менъ ми разправяше единъ нашъ приятелъ,

миренъ човѣкъ,казва,не мога да си обясдна единъ фактъ азъ,никога не съмъ взималъ камъкъ да ударя нѣкого,единъ день гледамъ тукъ,на площада прѣдъ двореца, въ двора тълпа се каратъ,влѣзнахъ и азъ тамъ,ще направятъ нѣщо,и тръгнахъ съ тѣхъ и азъ,наелектризирахъ се,и задигнахъ единъ камъкъ да ударя единъ противникъ,но ударихъ една стара баба,и казахъ на себе си: и ти си отишѣлъ да избавишъ нѣкои хора!Мислѣхъ да ударя единъ отъ стражаритѣ,който ще прѣпятствува,а ударихъ намѣсто стражара старата бата. Не може да си обясни и той какъ.Казва на себе си:слушай ,тѣзи работи съ каране и съ хвърляне на камъни не стаятъ.Ти искашъ да ударишъ стражарина,пъкъ удари старата баба. Тя що е виновата? Единъ фактъ,какъ човѣкъ се увлича. У този човѣкъ се събуждажъ онѣзи възбудените чувства. Ще дойдемъ до едно положение на нормалность. Такова положение сѣществува въ природата,едно нормално положение.Та първо при самовъзпитание,всѣки день като ставте,всѣка сутринь,трѣбва да знаете намирате ли се при едно нормално състояние. Щомъ сте въ нормално състояние,ти ще бадешъ трезъ сутринь,ти ще мислишъ,ще обмисляшъ плановетѣ,какво ще работишъ,и ще имашъ приятно настроение. А щомъ влѣзнешъ въ едно анормално състояние,ти си смутенъ цѣлия день,ще ходишъ не можешъ да си намѣришъ спокойствие.Или азъ мога да го уподобя,да го прѣведа,да не ви се вижда трудно. Станешъ сутринь,20 градуса студъ има,какво ще учишъ? Навънка мразъ,згушишъ се,ходишъ,неразположенъ си,анормално състояние е това. Но дойде нѣкой и ти даде дебели дрехи,хубави чорапи вълнени,една хубава фланела,послѣ дебели такива вътрѣшни гаши,ти се обличашъ,и тогава се усѣщашънормаленъ,усѣщашъ приятность.и можешъ да работишъ.

Та оний нормалнитѣ състояние.Трѣбва да си спомагате да имате нормални състояния.Докато ти не дойдашъ да едно нормално състояние,ти не можешъ да мислишъ,и не можешъ да разбиашъ нѣщата въ природата. Не само да ви прѣдамъ едно знание ,но знанието трѣбва да го научишъ. Да кажемъ прѣнасяшъ единъ прѣдметъ отъ едно мѣсто на друго,но трѣбва да имашъ нѣкаква мисъль.Прѣнасяшъ вода отъ едно мѣсто на друго;отъ чешмата н нивата,дѣто работятъ жетваритѣ.-Има си смисълъ!Прѣнасяшъ яденето въ кащи,направено за жетваритѣ;-има смисълъ.Но носишъ една торба пѣсъкъ,и я оставашъ на срѣдъ пата...

Сега до паѣтьта. Изберете онѣзи хора,които помнатъ добрѣ,които иматъ единъ ясенъ умъ. И човѣкъ,за да помни добрѣ,той трѣбва да очисти съзнанието си отъ всичкитѣ безпокойни мисли.Станешъ сутринь,освободи ума си отъ всички вътрѣшни ненужни безпокойства,които може да сѣществуатъ;и у човѣкъ се заражда единъ вътрѣшенъ страхъ. И страхътъ е едно спасително срѣдство,но нѣкой пать страхътъ нѣма никакъвъ обектъ.Напр.да кажемъ,станешъ сутринь, и

почнешъ да мислишъ, казвашъ, може а се разболѣя, или обуешъ се и виждашъ чорапитѣ ти тънки, казвашъ: може да се простуда, дрехитѣ ми сж тънки, пъкъ и чорапитѣ ми сж тънки, пакъ може да се разболѣя, да се простудя. А можешъ да туришъ и обратното. За тѣзи тънкитѣ чорапи можешъ да кажешъ, тѣ сж много хубави, многохубаво го топлятъ. Като кажешъ, че сж топли чорапитѣ, тѣ ще неспоплятъ краката. Но ето какво ще стане, най-първо отъстраха ще стане едно сиване, и часть отъ енергията ще изкочи отъ тѣлото. А ако кажешъ: нѣма да изтина! Защото тази енергия ще остане вжтрѣ, тогава съ тази енергия ти можешъ да се справишъ съ окржжающата срѣда и окржжающитѣ условия, които сжществуватъ - противорѣчията. Тогава часть отъ енергията ще се запази. Сега да се повърнемъ, сжществуватъ врѣмени условия, и понеже живота сега е почти анормаленъ, влѣзналъ е въ едно анормално състояние. Ние не сми въ едно нормално състояние, ние не сми въ добро отношение съ природата, а сме въ едно положение на воюване, въ стълкновение сми, и вслѣдствие на това, природата и тя, дѣто те срѣщне, тя те глобява. И безпощадна е тя! Ти не се разправяй съ нея. Тя постжпва съ тебе както ти постжпвашъ съ нея! И тя така постжпва. Съ каквато мѣрка мѣришъ и тебе мѣратъ. Ти прѣстжпвашъ закона и мислишъ, тя да бжде малко снизходителна къмъ тебе. Не, тя като те срѣщне, на общо основание, така както ти постжпвашъ и тя постжпва. Най-първо ще дойдатъ болѣститѣ, заболи те крака, а трѣбва да работишъ. Нѣкждѣ трѣбва да се качишъ, нѣкждѣ те връщатъ, и цѣлиятъ день изгубвашъ. Ти си ученикъ. Изпитъ имашъ, а заболи те глава, а трѣбва да издържишъ изпита си. Природата ни петъ пари на дава, че тебе щѣли да те сжсатъ, това, онова, не мисли за тебе. Е, какво трѣбва да прави? Готвишъ се веднажъ, готвишъ се два пати. Та разрѣшението е, въ единъ день не става тази работа. Можешъ да кажешъ, азъ вече рѣшихъ да поправя живота си. Рѣшилъ си, но докато го поправишъ. Рѣшилъ си да станешъ ученъ човѣкъ, но докато станешъ // ученъ човѣкъ въ пълната смисъль на думата. Въ какво трѣбва да седи ученостьта на единъ човѣкъ? Споредъ менъ единъ ученъ човѣкъ трѣбва да разбира отношенията, които сжществуатъ въ него. Тѣзи отношения той трѣбва да знае, че послѣ да изправи другитѣ отношения отвънка. И дѣйствително, съ това се отличаватъ всички велики хора въ свѣта. И най-нормалнитѣ хора сж били ученитѣ хора, всичкитѣ и въ дрѣвностьта и сега, тѣ се отличаватъ съ нормалность въ всѣко едно отношение. Та всѣки единъ отъ васъ трѣбва да да има за правило, той трѣбва да има тази мѣрка, да бжде нормаленъ! И вие не трѣбва да вървите по обратния пать. Имате единъ недостатъкъ, и трѣбва да намѣришъ единъ ученъ човѣкъ, за да изходишъ своя недъгъ. Да кажемъ, напримѣръ, нѣкждѣ слаба ти е памѣтьта, ти ще цитирашъ нѣкой ученъ капацитетъ,

че неговата паметь била такава. Но този ученъ човѣкъ, който забравя, той не е билъ ученъ човѣкъ. Ученията човѣкъ не му се позволява да забравя! Умътъ му трѣва да е чистъ! Той трѣбва да помни! Кога може да помнишъ? Азъ наричамъ знание това, което нищо въ свѣта не е въ състояние да го заличи! Азъ наричамъ истинско знание въ свѣта, дѣто нито болѣсть, нито никакво състояние да не е въ сила да го заличи. Съ него ти винаги можешъ да разполагашъ. А има знание врѣмено. Единъ пладъ е врѣмененъ, вие пишете нѣщо, но послѣ вземете затривката и отгорѣ му, заличите го. Това е за упражнение. Ако вие съврѣменитѣ хора така все заличавате, вие имате една полица отъ 50 хиляди лева да взимате отнѣкадѣ, и ако се заличиха всичкитѣ числа въ книгата, и полицата остане чиста тъй дълго, питамъ, какво ще стане съ васъ? Книгата остана чиста, но и паритѣ се очистиха. Какъ мислите вие, всички вие обичате да имате единъ изправенъ животъ, нали тъй? Но ако азъ корегирамъ всинитѣ ваши полици да бѫдатъ чисти, безъ дефектъ. Питамъ, какво ще спечелите? Сравнение е това само. Но ако вие изкарате при това сравнение съвсѣмъ други аналогически заключения. Азъ давамъ възражение, ако азъ направя тъй чисти вашитѣ полици, както сж били първоначално, какво печелите вие? За тази чистота вие ще платите глобата. Щомъ полицата ви е чиста тъй както е била първоначално, вие на тия 50, хиляди ще имъ четете една упокоителна молитва. И тогава, ако ме попитате, какъ стана това? Ще кажете нека се върне както е била по-рано оцапана, отколкото да е чиста. Не, тогава азъ казвамъ, оцапанитѣ работи струватъ повече. Но азъ правя една корекция: разумнитѣ оцапани работи струватъ повече отколкото глупавата чистота на свѣта. И слѣдователно, тогава ще дойдешъ и ще направишъ една постѫпка. Нѣкой пѫть, ако тази погрѣшка е разумна на природата, ти я приеми! Защо ще се безпокоишъ? Когато погрѣшката е разумна отъ природата, струва повече, отколкото ненаправената глупава. Казвате, човѣкъ да не грѣши. Много лѣсно може да се направи да не грѣши. Отнѣми му ума, отнѣми му и сърдцето му, и нѣма да прѣгрѣшишъ разбира се. Е кое е по-хубаво сега? Да има умъ и да има сърдце и да грѣши човѣкъ, или да си остане праведенъ и да е лишенъ отъ ума си и отъ сърдцето си? Кое е по-хубаво? Нѣкои хора казватъ, защо да грѣши човѣкъ? -Защото има умъ, трѣбва има и сърдце. Щомъ имашъ сърдце, ще мразишъ, щомъ имашъ умъ, ще правишъ погрѣшки, като смѣташъ. Много по-добрѣ е да правишъ погрѣшки въ смѣтането. По-добрѣ е да мразишъ и да имашъ сърдце и умъ, отколкото да си свободенъ отъ противорѣчия, безъ тѣло, сърдце и умъ. Казвамъ, ние трѣбва да влѣзнемъ въ живота си съ противорѣчия, и щомъ приемемъ противорѣчията, ние приемаме и дарбитѣ, които имаме. Всѣко едно противорѣчие прѣдставлява извѣстна дарба. Имашъ сили, издържашъ, и ти се ползувашъ отъ блага та, които има въ природата. Сега да не се обезпокоявате отъ противорѣчията въ живота.

10

Не казвайте,защо е така? Така е въ живота. На васъ ви хрумне нѣкой пать,питате се,защо се родихъ въ живота,или казвате:защо не се родихъ 10 години по-рано? Защо се родихъ въ тѣзи неблагоприятни врѣмена на войни?Да ходя войникъ да ме биятъ? Не разрѣшавай този въпросъ. Ти се радвай,че сега си се родилъ. Послѣ,безпокоишъ се,защо да живѣя въ тази стая? Малко по-голѣма стая да бѣше,прозорцитѣ малки,малко свѣтлина влиза. Благодари на тази стая! Ти не разрѣшавай този въпросъ,защо? Ти не си осѫденъ вѣчно да живѣешъ въ тази стая. Само врѣмено си тамъ,единъ часъ,два часа,една година,двѣ години,три години,и слѣдъ това ще излѣзнешъ отъ тази стая. И като излѣзнешъ отъ тази стая,ти слѣдъ врѣме ще бѫдешъ по-способенъ. Виждаме сѫщитѣ процеси,нѣкои отричатъ еволюцията.Та едно врѣме вие всички живѣехте въ такива малки стаички,че едва съ микроскопъ могатъ да ви видата.Разбирате ли,и азъ сега като ви гледамъ,се чудя,не мога да ви позная. Едно врѣме ви посѣщявахъ въ тия малки стаи,и пакъ имаше мѣсто за менъ,въ тази малка стая,макаръ да бѣше толкова малка,пакъ имаше мѣсто за мѣсто да влѣзна.А сега стаитѣ ви сѫ голѣми, а нѣма мѣсто.

Ако единъ човѣкъ не може да види връзка между миналото и настоящето,и не може да намѣри една връзка между настоящето и бѫдещето,той не може да разбере онази дълбока връзка,която сѫществува въ природата. Защото въпросътъ на миналото и въпросътъ на настоящето и въпросътъ на бѫдещето тѣ сѫ нѣща относителни. Настоящитѣ нѣща заради насъ,хората,степеньта,до която сме развити,за животнитѣ,млѣкопитающитѣ,които сѫ най-близо до хората,за тѣхъ това положение е единъ идеялъ,който те очакватъ за бѫдеще,да бѫдатъ като хората.А нашиятъ идеялъ,ние очакваме да бѫдемъ като ангелитѣ,като тѣхъ да живѣемъ. За малкото дѣте една реалность е положението на единъ студентъ. Реалностьта за единъ ученъ човѣкъ,това,което сега е настояще,за младия студентъ е едно бѫдеще,а за ученията това е само едно настояще. Това е една реалность,която сѫществува въ ума на всички. Това,което за тебе е бѫдеще, за него е настояще. Та казвамъ,миналото,настоящето и бѫдещето сѫ нѣща относителни. Всичко въ свѣта е все настояще,то сѫществува! Тогава,ние казваме,въ Бога едноврѣмено всичко сѫществува!-Настояще е.

Сега изводътъ,който трѣбва да си направите за себе си,за самовъзпитанието. Колкото и да ви бѫде тежка скрѣбьта,противорѣчия ще дойдатъ въ вашата душа,неизбѣжни сѫ тѣ. Но въ тия противорѣчия всѣкога има смисълъ. Казвайте тогава:въ противорѣчието има извѣстна мисъль! Ама не може да го обяснишъ. Какъ може да изразите едно число на противорѣчие? Имате една дробъ верижна. Защо не може да я дѣлите? Дѣлите,дѣлите,дѣлите,и дойдатъ математи-

mt

до тамъ, до едно положение, турать една точка и много точки. Защо не може да се дѣли? Дѣлать я и не може да се раздѣли. Питамъ, това число може ли да се дѣли съ едно друго число, за да даде резултатъ? При даденитѣ условия, при които този математикъ работи, той знае, и казва: повече не може да се дѣли, илисъ тѣзи числа, които имаме, съ които разполагаме, по-нататъкъ не може да се дѣли. Сега, тъй както математицитѣ дѣлать вие не можете да дѣлите съ тѣзи числа, съ които сега разполагаме. Сега може ли да опрѣдѣлите, каква часть остава недѣлима? Кажете сега една дробъ, която не се дѣли. Напр. четнитѣ числа се дѣлать винаги. /най-малко на 2/. Нечетнитѣ, напр. 7, значи, все ще остане една единица, нѣма другарь заради нея, не може да се дѣли. И тогава ще кажете: имате една мисъль, не може да се разрѣши, не търси тогава, тя не може да се разрѣши. Има една мисъль, на която не можешъ да дадешъ катгориченъ отговоръ, и не можешъ да дадешъ крайниятъ резултатъ. Все ще ни остане една часть недѣлима, неразрѣшена, тя остан, хората да я разрѣшатъ. Сега, ако ние се спремъ върху тѣзи нѣща, но никой не се е спиралъ върху една дробъ, която не може да се дѣли, все остан нѣкоя малка часть. И въ живота имаме такива верижни дроби, които сж останали неразрѣшени. -Ще туримъ една точка. Е кой до сега е обяснилъ такиа нѣща. Срѣщнете единъ човѣкъ, но усѣщате, че спрѣмо васъ е несимпатиченъ разположенъ. Направите му услуга, всичко това, но той неприязнено се държи. Влизате въ училището, за пръвъ пать идвашъ, а учительтѣ спрѣмо тебе е неразположенъ, хука те, тов, онова. Да си му направилъ нѣкоя пакость, не. Да си се отнесълъ злѣ спрѣмо него, не. Но той е неразположенъ спрѣмо тебе. Учишъ се добрѣ, но. Какъ ще си го обясните това? Азъ наричамъ, по нѣкой пать въ моя умъ ето каква идея изпъква. Казвамъ, въ единъ добрѣ организиранъ градъ, все ще има боклукъ, кола за изхвърляне на този боклукъ. Слѣдователно, тия кола все вършатъ най-почтителната работа, че ни освобождаватъ отъ боклука. А тѣ сж непочтени. Та и тия неспособнитѣ ученици въ училището, тѣ създаватъ гения. Това е твърдение. Но тия твърдения, тѣ трѣба да се докажатъ, и могатъ да се докажатъ. Гениятъ това сж редъ п коле ия, които сж работили, а той е наслѣдилъ всичко това. Тѣ сж работили все заради него. Казвамъ сега, за изяснение. Защо тази кола енепочтена? /дѣто изхвърля боклука/ нечистотиитѣ на града, обаче, въ единъ разбранъ свѣтъ вече, това показва, щомъ въ единъ градъ азъ правя моето заключение, казвамъ, щомъ хората не почитатъ своитѣ боклукчийски кола, тия хора не сж много културни. Запримѣръ, ако вие влѣзнете въ единъ ангелски свѣтъ, тѣхнитѣ боклукчийски кола сж, даже нашитѣ най-чисти кола, не могатъ да се сравнатъ съ тѣхнитѣ боклукчийски кола. Най-чиститѣ кола, които тукъ имаме, които се считатъ за свещи тѣ не могатъ да се сравнатъ съ тѣхнитѣ боклукчийск

12

Слѣдователно,каква култура може да има тамъ?! Вие ще кажете,това не може да бѫде. Но,това е фактъ! Това показва,че въ тѣхъ нѣма толкова излишеци,както у насъ. Тѣ сѫ толкова разумни,че у тѣхъ нѣма толкова излишеци,както у насъ, чрѣзмѣрно анортукъ на земята. На земята въ таи гъста материя излишецитѣ сѫ толкова много мално!

Сега за ключението. Поставете правилото. Стремете се,да не паставята ума си сърдцето си въ противорѣчие. Най-първо пазете да има единъ вѫтрѣшенъ миръ. Човѣкъ трѣбва да има миръ въ ума си,миръ въ сърдцето си. А причината на всичко търсете въ себе си. ПЪРВАТА ПРИЧИНА НА ВСИЧКО ТЪРСЕТЕ ВЪ СЕБЕ СИ,И ПОСЛѢ ТЪРСЕТЕ ПОСЛѢДСТВИЯТА ОТВЪНКА.Нопричината на всѣка една несполука се търси само у себе си!у човѣка.Та вие сте господарьтъ. Щомъ причината за всичко е у васъ.И щомъ намѣрите причина тази вие всичко може да изправите! А НЕБЛАГОПРИЯТНИТѢ УСЛОВИЯ СЕ НАМИРАТЪ ОТВЪНКА,вънка отъ васъ. Та щомъ намѣрите причинитѣ,ще знаете кѫдѣ сѫ послѣдствията.Щомъ не можете да намѣрите причината,не ме е да намѣрите и послѣдствията.Може да кажете:безъ причина! Не,ПРИЧИНАТА СТЕ ВИЕ!

Да прѣведа единъ примѣръ,за да изясна раотата.Той е единъ примѣръ за васъ.Единъ студентъ се готви за послѣдния си изпитъ.Но професорътъ го е кѫсалъ 10 пѫти,И той е рѣшилъ да не го пуска по никой начинъ. Студентътъ казва:нѣма да сърша,и у остава само единъ шансъ. Мисли,какво да прави?И на студента му идва на умъ,да вземе револвера и да го утрепе.Нищо повече!Иде му таи исъль. Послѣ му иде да иде да се хвърли нѣкѫдѣ да се сасубие.Но казва, затворена работа.И най-послѣ му идва една мисъль,една идея,той виждa,че професорътъ има една дъщеря,която много обича,а тази дъщеря обичала да се разхожда покрай една рѣка дъсбафка.И той казва на нѣкои студенти,идете,че я
1. ши,и отиватъ и я бутатъ въ рѣката,послѣ той се хвърля,-спасява я.
1. бутнете вѫтрѣ,пъкъ азъ ще се хвърля,да я спасявамъ.Нагласяватъ се нѣколко ду-
И оттамъ насѣтне професорътъ го прѣ арѣ. Това е само да ви изясня. Ще кажте: право ли е,или не? Това е другъ въпросъ,прав ли е? Казвамъ,изобретателностьта, която виждa,че само едно срѣдсто има за спасение,-да бутне дъщерята на професора,и послѣ да я спаси.

Та казвамъ,и за васъ има едно срѣдство.Бутнете професорската дъщеря,а вие я спасете. Сѫщиятъ процесъ. Ще намѣрите отношенията,сега не се спирайте да казвате:дали е правоили не? Туй я е било я не.Възможно е да е било. Все теки случило се е нѣкой пѫть. Не може да се разправя за нѣщо,което нерсе е случило нѣкога. Може би прѣди хиляди години да е имало една такава дъщеря на професоръ,та нѣкой студентъ да я извади отъ водата.

И казвамъ!има единъ изходенъ пѫть за всички противорѣчия.Той е имено този,този студентъ като е мислилъ,мислилъ,казва:съ най-малкото прѣстѫпление . Да направя убийство,не! Да се хвърля,не става.Но мога да бутна дъщерята,нека се омокрятъ малко дрехитѣ й,азъ ще я спася,и слѣдъ това ще помогна на себе си. Увѣренъ е той.И слѣдъ това на професора се смекчава сърдцето. И знаете ли защо този професоръ кѫсаше този ученикъ? -Да ви го дамъ за примѣръ. Защото ако този професоръ нѣмаше васъ прѣдъ видъ,той никога не би го кѫсалъ. Тогава другиятъ законъ ,който е вѣренъ. Щомъ природата допуща извѣстни противорѣчия вѫтрѣ въ живота,тя има прѣдъ видъ едно разумно общество,разуни хора,на които тя иска да помогне. Това е законъ! Всичкитѣ противорѣчия въ живота,си иматъ свои разумни разрѣшения;и тѣ сѫ допуснати за нѣкакво благо.И който разбира,ще намѣри благото кѫдѣ се крие.Тя казва:това нѣщо е за тебе.А който не,... Сега вие казвате,когато професорътъ има дъщеря,лѣсна работа,а когата нѣма? Тогава питайте ме другия пѫть:като нѣма дъщеря професора, какво трѣбва да правите?

Станете сега.

Тайна молитва.

- -

7.12.ч.с.

ЦЕНТР. ДЪРЖ. ИСТОР. АРХИВ